

URBAN

F.

GÁBOR

PLASTIKRIG

A szerző írja kötetéről:

Az önmagammal való szembenézés korszakának pillanatairól szeretnék képet nyújtani ezzel a kis gyűjteménnyel, amelyet az emberré válás és maradás mindennapos küzdelme szebbé tételének érdekében létrejött kőkockául szánok a beton- és gépkorszak ellensúlyozó törekvéseinek mozaikjába.

A zene és dohányfüst csodálatos arabszkejeinek mulandó örömemléke ez, a szavak és vonalak kézzelfogható muzsikájába öntve, egy szelet papíron, amelyet palackba zárva az ember-óceánba vetünk, hátha rábukkan valaki, akit egykor, most vagy a jövőben foglalkoztatnak a tudatra ébredés folyamatai, esetleg maga is az egyszerűség, őszinteség eszközeivel kísérli meg eloszlatni a „helyben futás” ködfüggönyét.

Amit mondok, mindazoknak mondom, akik még nem felejtették el, hogy kapni igazán akkor lehet, ha adni tudunk.

Még csak annyit: a rajzok nem a versek illusztrációi, hanem ugyanarról az időszakról tesznek tanúságot, mint a versek.

ÉLETJEL KÖNYVEK 24.

URBÁN F. GÁBOR

FÜSTVIRÁG

Éleljel

1980

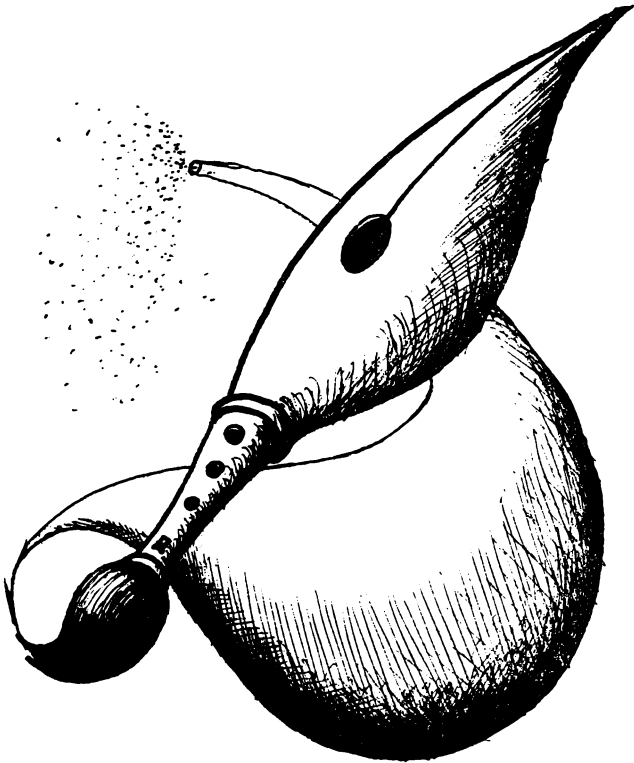

NÉMA KIÁLTÁS

Torkod megfeszül
Hangszálad mégsem rezdül

Valahol mégis bús dal fakad
Felsebezve láthatatlan ajkakat

Vajon nyomtalanul gyógyulnak
Odabenn a sebek

ŐSÁLLAPOT

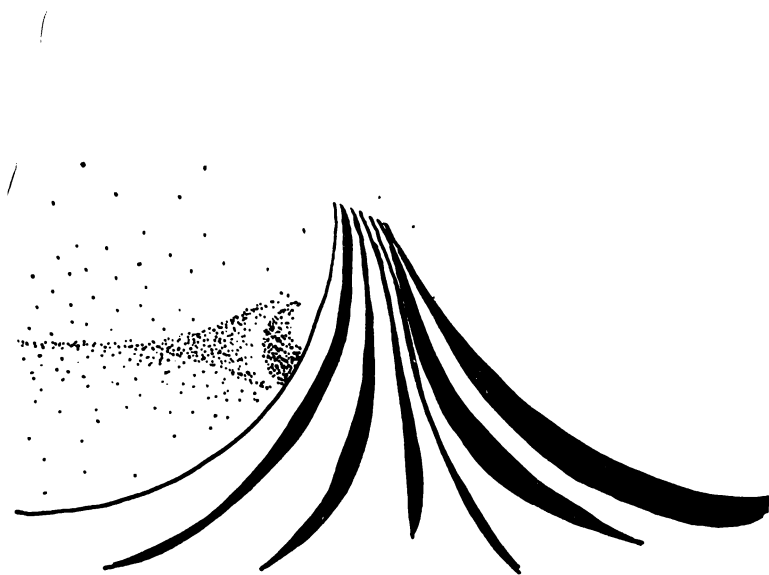
A csont porccá ernyed
Az izom néma lehulló nyújtózássá
Csak a térdre kényszerült
Akarat marad

ÜRESSÉG

Hiszékeny borjak
Némasága kenyered
Horgonyod felhúztad
A mélységek nem ízlenek
Spanyolfalad mögött
A semmi vetkőzik meztelenre

VARJÚDAL

KÁR, hogy feledni nem tudsz
fénytelen szemeket
szemtelen fényeket

KÁR, hogy sírni nem tudod
tisztító könnyedet
vízhatlan szennyesed

KÁR, hogy várni nem tudsz
vágyakozó álmat
álmodozó vágyat

A FAL

Nehéz a láthatatlan
Ismeretlen béklyó
A föld mélye kitörni vágyó
Hallgató fájdalom
Sosem pihent vándor
Batyuja egyre duzzad
Balján a seb benő
Vajból lett kő
Hidegebb a hidegnél
Sosem fázó
Hatalmas
Betonfátyol

INGOVÁNY

Sötét ingaóra
Penészedő útját rója
Ólomhúron zuhan
Egy dúdoló kudarc
Fájnod kéne még
De már ÚJ felé zuhansz
Várod
Hozzád is
Mint Mohamedhez
Eljön majd a hegy

BORULÁS

Ha feledtették veled
ki voltál
s feledted
kik feledtettek
Ha régi fényeket
keresel
s azokat
nem leled
Ha régmúlt szerelmed
fájni kezd
és újjal kenegeted
sebed
Ha a nap fénye
elhalványul
nyirkos csontjaid
nem melegszenek
Ha zongorán felejtetted
színes szemüveged
és szürkeséget
marcangol kezed
Ha túl forrón
iszod kávéd
s nyelved
megégeted
Ha szabadságod
fegyverek őrzik
nem megértés
szeretet
Nyúlj vissza ha még
A zongorán van
Ottfelejtett
Szemüveged

KÉK VERS

Sötét szemgolyó
Mély szikrája
Dönts le hazugságaid falát
Mögötte égszín zene rejlik
Szerető és barát
Ne hagyd
A bús illatú virágszirom
Eltitkolja dalát
Ne hagyd
Hogy a lélek kiapadjon
Mint úriasszony melle
Ahol egykor virág nőtt
Most fát ültess helyébe

FÜSTVIRÁG

Lelkemen csend és nyugalom
Kéklő cigarettafüst az emlékezés
Vágyak mozivászna
Bordó bársony lebegés
Szőke elmélkedés
Meleg illatú kristály az érzelem
Sóhajtva simuló bőr a kegyelem

GYORSULÁS

Nem jajgatni akarok
Nem is zargatni
E zsíros ködöt hallgatni
A ritmus sebességét
Száguldó zaj-dallamot

Örök igazságok után kutatva
Az igazságtalanság örökkévalóságában
Süketnéma egeknek szánt
Céltalan örvöngések
Visszhangjában hívök
Ragaszkodása a sötétséghez

A fehér már
A fekete még nem jó
Elszakadva mindentől
Csak a semmi van

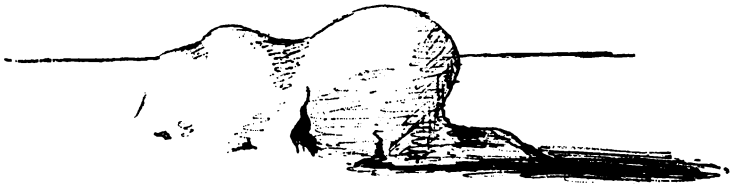
Megnyugtató csendet várva
Furcsa szelek járnak
A vizek is másak
Nem lehetsz már igazi társat
Tudatlan tömegeket
Botcsinálta örömmel áltatsz
Előre kacag
Jövődön a bánat

NEHÉZ VACSORA

Bádog napfény
Jóízú egek
Jégtömbök
Szétfolyó hegyek
Mézfürdő álmok
Gyomorégés
Mindjárt hányok
Nyakig a füstben
Szemérmes Homérosz
Fütyülő nyálkahártyája
Elbódül egy szakadék
Ásítva hömpölyög
A vöröslő tajték
Talán megpihensz egy zátonyon
De folyosók zúgása nyom

BALLADA

Lomhán bugyog a vas
Forrón ömlik szanaszét
Közben füttyül a rengeteg
S mennydörögnek az egek
Pattogó szikrák
Lángoló legyek
Tengernyi gőz sistereg
Indulóban a fellegek
Mint erőtlen vándor
Kinek szűrében a bölcselet
Harmat csurran
Sós víz cseppen
Születőben a tengerek
Noha moha lep már mindent
Emberek még nincsenek
Az ébredő tájra
Életet s halált hintsenek
De a színek szűz játékában
Néma romok fekszenek

ÁLMOMBAN

Haraptam csillogó
fekete fogad
Ezüst íz
Acéllillat
Álmomban
Játszottam
Lángvörös dallamot
Lüktetőt
Vérsimogatót

Szememet tövig
Húsba mártottam
    Álmomban
Folyékony láva hajad
Elnyelte ujjaim
Háromízű gyümölcskönnyed
Nyaldosta vállaim
Leheletem elvész
Egy forró labirintusban
Közben a gőzgép
Lassan zuhanó
Kék virág lesz
    Álmomban

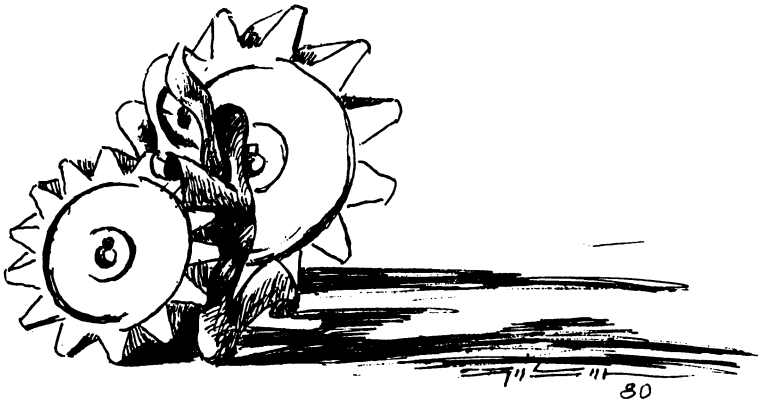
ISMERETLEN

Múltad jövőbe nyúlik
Csillogó csillagok
Éjjelek nappalok
Nagyapád az unokád
Elmerülve az űrben
Múlik már a holnap
Szél búvik be lyukakon
Sötétség illatoz
Utad épülő síkidom
Tetraéder havason
Gyopár hangja szavatol
A végtelen sötét mélységein
Egy kutató pillantásra
Millió szem válaszol

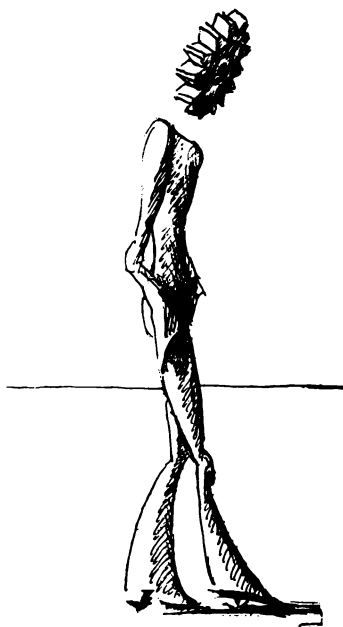
CIRKUSZ

Fenezenebohóc
Kelmefinom pokróc
Telelelked daróc
Szemed palóckanóc
Orrodon zabra
Füled kalaptól kajla
Igaz-e piros hajad

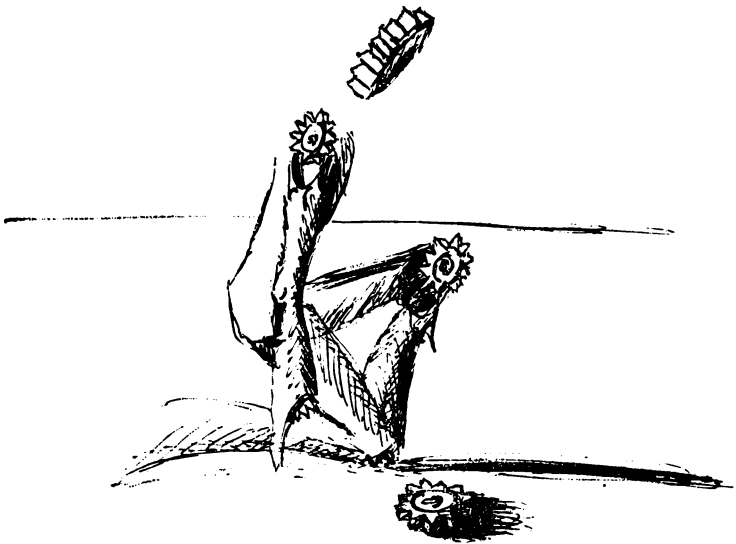
ÉBREDÉS

Kedvesem
Kedvesen
Lehulló
Szemed érmei
Keskeny
Jégvirág
Lélek
Nyugvó nappal
Kélek
S ha majd
Enni kérek
Csillogsz-e mondd
Kedvesen
Kedvesem

REGGEL

Nyugodt kékség
Égtenger
Tűzimádó ősök
Voltak tán a hősök
Gondtalan Prométheuszok hada
Romszínházból megy majd haza
Úszkös emléket bújtat
Szégyenkezőn az új nap

SIMA LEVEGŐ

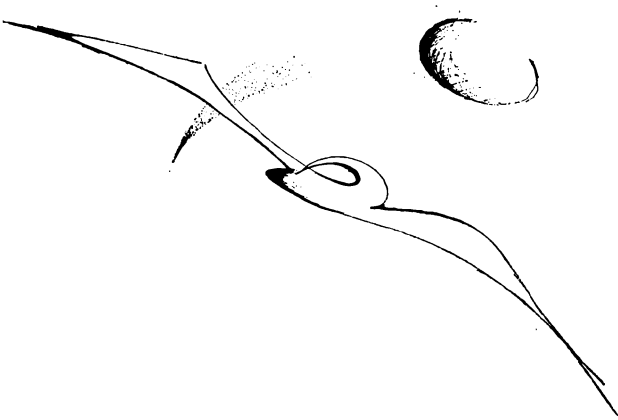
Nézem a csöndet
Ereimben jólesően
Folyik szét
A hideg nyugalom
Az akarás lázának
Emlékeivel küzdő
Hideg hús
Nytott tenyerem
Simogatja az eget
Nehogy mindig
Ez legyek

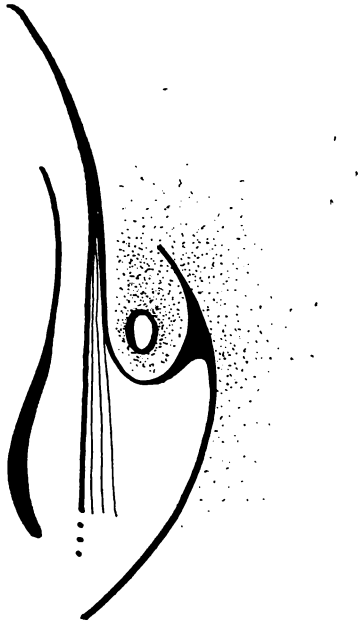
IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Jóízű csillogás
Láthatatlan erő a sarkok között
Szelíden tombolni vágy
Érett gyümölcsként
Hasadó felhőkből
Hull nagy pelyhekben
A nyugodt őszinteség

CSEND

Fakó fehér fatörzs
Sovány sűrű füstcsík
A magas horizontot
Acélgyarak róják
Cipőt a sámfák
Valahol
Titkos tüzek
Takaréklángján
Táncolnak a magok
Sohasem hallott visszhang
Didergő veréb
Száll a ködben
Halvány nyarak
Villanása közben

A HÍD

Többször láttam a hidat
Mindig más volt
Vagy én változtam

Sokszor hallottam a dalt
Szép volt
Vajon mindig az

Álmokat láttam
Sötétből világosba
Ahogy suhannak

Ültem ültettem
Érezve a mindent
Mint virágok illatát

VISSZATEKINTVE

Mosolygok
Egykori önmagamon
Mint gyermekkori kép
A falon

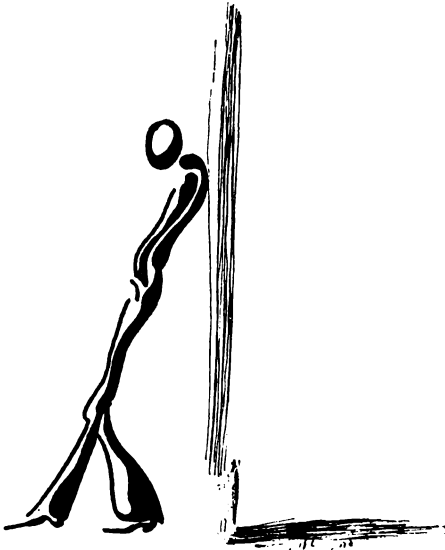
Bal hátsó
Halványlila villanás
Hangtalan
Nevetése ráz

Egy baritonszaxofon
Recsegve elméláz
Halvány fény szűrődik
Rejtett kulcslyukon át

LÉPÉSEK

Az ember
Ki visszanezett
Hátrahőkölt
Visszalépett
Látva
Így előrehalad
Megfordult
S maga maradt

ÚTKÖZBEN

Nap felé fordítod arcod
Lehunyt szemedben fény táncol
Szenkőzt köpve istent mámort
Éned jövőbe lángol
Zúgó szelekkel hónod alatt
Az idő észrevétlen halad

GONDOLATOK

Kezdetben volt a nap
Mit magasztaltak
Aztán a felhő
Végül a kő
Majd a mennykő
Volt aki azt mondta
Legszebb az erdő
Ha a napot
Nem takarja felhő

TARTALOM

Néma kiáltás	5
Ősállapot	6
Üresség .	7
Varjúdal	8
A fal . .	9
Ingovány .	10
Borulás .	11
Kék vers	12
Füstvirág	13
Gyorsulás .	14
Nehéz vacsora .	15
Ballada .	16
Álmomban	17
Ismeretlen	18
Cirkusz .	19
Ébredés .	20
Reggel . .	21
Sima levegő	22
Időjárásjelentés	23
Csend	24
A híd .	25
Visszatekintve	26
Lépések .	27
Útközben	28
Gondolatok	29

A szabadkai Veljko Vlahović Munkásegyletem kiadása

Felelős kiadó: Ilija Burzan igazgató

Szerkeszti: Biacsi Antal, Dér Zoltán, Lévy Endre, Palusek Béla,
Urbán János

Szerkesztő: Lévy Endre

A fedélterv és a rajzok a szerző munkái

Megjelent 300 példányban, 2 (A/5) ív terjedelemben

A VSZAT Oktatás-, Tudomány- és Művelődésügyi Titkárságának
413-43/1973. II. 7. sz. véleményezése alapján mentes az általános
forgalmi adó alól.

Készült a szabadkai Pannónia Nyomdaipari Munkaszervezetben.

ÉLETJEL KÖNYVEK

1. Csépe Imre: Határdomb (vallomások)
2. Kolozsi Tibor: Szabadkai sajtó (1848—1919)
3. Pálincás József: Szabadka népoktatása (1687—1918)
4. Laták István: Vaskoszorú (lírai emlékezések)
5. Csáth Géza: Írások az élet jó és rossz dolgairól (kritikák, cikkek, karcolatok)
6. Szekeres László: Szabadkai helynevek (helytörténeti kézikönyv)
7. Gajdos Tibor: Emlékvár (regény)
8. Virág Ágnes: Skarlát levél (versek)
9. Petkovics Kálmán: A kérdőjeles ember (dokumentumriport)
10. Laczkó Antal: Vasasrapszódia (versek)
11. Lőrinc Péter: Bácskai polgári politikai elmélet (1880—1920)
12. Dr. Györe Kornél: Szabadka településképe (városmorfológiai tanulmány)
13. Nappalok horgonya (antológia)
14. Garay Béla: Festett világ (színészek és szerepek)
15. Jávorfácska (félszáz szajáni népmese)
16. Csáth Géza—Havas Emil—Munk Artúr: A repülő Vuclidol (regény)
17. Urbán János: Sziromfészek (gyermeknovellák)
18. Muhi János: Mesélő múlt (helytörténeti írások)
19. Dér Zoltán: Szembesülések (kritikák, tanulmányok)
20. Dettre János: Új partok felé (válogatott cikkek)
21. A jövőben is élni (délszláv szerelmes versek)
22. Susreti (mađarska poezija u Jugoslaviji)
23. Bodrogvári Ferenc: Pedagógia és elidegenedés (monográfia)

